

بررسی وضعیت توسعه رشته ورزشی سپک تاکرا در ایران

رحیم رضانی‌نژاد*^۱ - مینا ملائی^۲ - محبوبه تجدد^۳ - زهرا ملکی^۴

۱. استاد، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. ۲. استادیار، مدیریت ورزشی،

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. ۳. کارشناس ارشد، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت

بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. ۴. کارشناس ارشد، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم

ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۱۵، تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۱۷)

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی میزان توسعه ورزش سپک تاکرا در کشور بود. روش تحقیق، توصیفی و از نوع همبستگی و گردآوری داده‌ها میدانی است و جامعه آماری شامل رئیس و نایب‌رئیس ۲۴ کمیته سپک تاکرای استان‌های فعال کشور بودند که به صورت نمونه‌گیری تمام‌شمار، انتخاب شدند و در تحقیق شرکت کردند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، چک‌لیست محقق‌ساخته‌ای بود که چهار عامل توسعه زیرساخت و امکانات، منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، رویداد و مسابقات (۳۱ شاخص) را در برمی‌گرفت. به منظور تحلیل داده‌ها از روش‌های توصیفی و رتبه‌بندی در محیط نرم‌افزارهای SPSS.EXCEL و استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که به ترتیب عوامل رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیرساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات مهم‌ترین ابعاد توسعه رشته سپک تاکرا بودند. از نظر توسعه‌یافتگی استان‌های کشور نیز استان مرکزی، زنجان و گلستان بهترین وضعیت را داشتند و استان‌های اصفهان، تهران و خوزستان از این حیث در اولویت‌های آخر قرار گرفتند. از لحاظ توسعه‌یافتگی در این رشته، تقریباً ۵ درصد استان‌های ایران در سطح توسعه‌یافته، حدود ۳۳ درصد در سطح کمتر توسعه‌یافته؛ و حدود ۶۲ درصد در سطح توسعه‌نیافته ارزیابی شدند. با توجه به نابرابری موجود بین استان‌ها به سازمان‌های متولی در حوزه سپک تاکرای کشور پیشنهاد می‌شود الگوی تقسیم کار ملی تدوین و استان‌ها به لحاظ وجود منابع و استعداد منطقه‌ای قطب‌بندی شوند.

واژه‌های کلیدی

توسعه ورزش، توسعه‌یافتگی، سپک تاکرا، فدراسیون ورزشی.

مقدمه

ورزشی منابع مالی منابع انسانی: فرهنگ در ورزش آموزش و پژوهش سرمایه‌گذاری و تقویت طبقه‌بندی شده است. در تحقیقی روی توسعه ورزش همگانی، مظفری و قره (۱۳۸۴) ده شاخص توسعه این سطح از ورزش را معرفی کردند (۲۱). بخش شاخص‌های پایش و ارزیابی سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران نیز چند شاخص برای توسعه‌یافتگی ورزش مشخص شده است که شامل رتبه در مسابقات المپیک و جهانی، رتبه در بازی‌های آسیایی، نسبت جمعیت تحت پوشش ورزش همگانی به کل کشور، نسبت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به کل سرمایه‌گذاری ورزشی و سرانه فضاهای ورزشی معرفی شده‌اند (کمیسون موارد خاص دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، ۱۳۸۸). در سایر تحقیقات نیز شاخص‌هایی معرفی شده‌اند (۲۵) که در تحقیق حاضر نیز از آنها استفاده شده است. صادقی آرنای و میرغفوری (۱۳۸۸) نیز از منظر توسعه متوازن ورزش و تربیت بدنی از ۲۰ شاخص شاخص‌های زیر برای تجزیه و تحلیل توسعه‌یافتگی ورزشی استان‌های ایران استفاده کردند. این محققان با تجزیه و تحلیل توسعه‌یافتگی ورزشی استان‌های ایران با استفاده از ۲۰ شاخص و روش تاکسونومی عددی در خلال سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۵ نشان دادند که بیش از ۹۳ درصد استان‌های ایران در این دو سال از امکانات ورزشی و تربیت بدنی محروم و نیمه‌محروم بودند و تعداد استان‌های توسعه‌نیافته از ۵ استان در سال ۱۳۸۴ به ۱۲ استان در سال ۱۳۸۵ افزایش پیدا کرد. به‌طور کلی در سال ۱۳۸۵ تعداد ۲ استان، توسعه‌یافته یا برخوردار از امکانات (۷ درصد استان‌های کشور)، ۱۴ استان نیمه‌توسعه‌یافته (۵۰ درصد) و ۱۲ استان توسعه‌نیافته (۴۳ درصد) بودند. نکته مهم در این تحقیق، قرار گرفتن استان اصفهان در سال‌های ۸۴ و ۸۵ جزو گروه توسعه‌نیافته یا محروم از امکانات است. البته از بین ۲۰ شاخص

توسعه ورزش، فرایندی است که به موجب آن فرصت‌ها، فرایندها، سیستم‌ها و ساختارها به‌گونه‌ای باید ایجاد شود تا افراد جامعه بتوانند در همه گروه‌ها در ورزش و تفریحات شرکت کنند یا عملکرد خود را به سطح موردنظرشان ارتقا بخشند (۲۵). بخشی از توسعه ورزش با مفهوم توسعه ورزش قهرمانی و پرورش ورزشکاران نخبه گره خورده است. ورزش قهرمانی از ارکان مهم توسعه ورزش کشور و پیش‌زمینه کسب موفقیت در رقابت‌های جهانی و المپیک است. در منابع مختلف، عوامل توسعه ورزش قهرمانی شامل سیاست‌های ورزشی، ساختارها و رویه‌های سازمان‌های ورزشی، برنامه‌ها و راهبردهای استانی ورزش، سیستم استعدادیابی، میزان توسعه ورزش آموزشی، خصوصیات فیزیولوژیک، وجود قهرمانان و اسطوره‌های ورزشی استان به‌عنوان الگو و تأثیر خانواده، گروه‌های دوستی و اجتماعی نیز می‌توانند باشند (۱۶). در ضمن وضعیت توسعه‌یافتگی در تمامی نقاط کشور یکسان نیست و از ظرفیت‌های تمامی استان‌ها در توسعه رشته‌های ورزشی به‌خوبی بهره‌برداری نشده است. عدم توازن و ناهمگنی توسعه ورزش کشور علاوه بر نابرابری‌های ورزشی می‌تواند حاصل عدم تعادل‌های اقتصادی و توزیع نامناسب منابع و امکانات باشد. به‌عبارت بهتر، اگر کشوری از لحاظ اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی توسعه‌یافته باشد، ورزش آن کشور نیز در مسیر توسعه‌یافتگی حرکت می‌کند و اگر ورزش در کشور توسعه پیدا کند، می‌تواند بر رشد و پیشرفت سایر ابعاد توسعه اثرگذار باشد (۸).

در برنامه پنجم توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور (۱۳۸۸) محورها و شاخص‌های مربوط به ورزش قهرمانی و تربیتی و همگانی مشخص و شاخص‌های مرتبط به سه سطح اصلی مختلف ورزش در شش دسته اماکن و تجهیزات

مطرح شده‌اند. مطالعات دیگری نیز زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، میزان مشارکت افراد، نیروی انسانی، مدال‌های کسب‌شده و تعداد میزبانی مسابقات ورزشی را جزو متغیرهای توسعه‌یافتگی ورزش معرفی کرده‌اند (۲۶).
 قالیباف (۱۳۸۹) نیز در تحقیقی دریافت برای خارج شدن از دایره توسعه‌نیافتگی، باید با برنامه عمل کرد. همچنین برخی راهبردهای موجود برای توسعه ورزش را عواملی مانند افزایش اعتبارات مورد نیاز، همکاری‌های داوطلبانه مردم، بهبود نگرش عمومی به ورزش، تأمین اعتبارات ورزش همگانی، تفکر راهبری در ورزش، توسعه کارکردهای ورزش تربیتی، تبیین نقش تربیتی ورزش، توسعه علمی-نرم افزاری، نظام مدیریت استعداد، تنوع‌بخشی به منابع مورد نیاز، تأمین مؤثر با سازمان‌های بین‌المللی، تقویت استقلال کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی، الگوی نظام‌مند مربی‌گری در ورزش، بازنگری در تشکیلات و ساختار ورزش، توسعه حرفه‌ای‌گرایی در مدیریت ورزش، بازی جوانمردانه و ورزش پاک، حمایت حقوقی و تقویت نظام باشگاهی معرفی کرد. این موضوع در پژوهش رضانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۷) بررسی شد. آنها دریافتند که اغلب استان‌ها ابعاد منابع انسانی و زیرساخت‌ها و امکانات در سطح نسبتاً توسعه‌یافته، بعد توان رقابتی در سطح نسبتاً توسعه‌یافته و محروم، ابعاد منابع مالی، میزبانی رویدادهای ورزشی و آموزش در سطح محروم و بعد موفقیت‌های ورزشی در سطح بسیار محروم قرار داشتند. از این‌رو در ایران نیز لازمه کاهش تفاوت‌های استانی از لحاظ توسعه‌یافتگی ورزشی توجه به برنامه‌ریزی منطقه‌ای و پیروی از سیاست‌های متعادل و متوازن در ایجاد فرصت برابر منابع و امکانات و در یک کلام تهیه و اجرای برنامه‌های آمایش ورزشی سرزمین است (۲۴).

برخی تحقیقات از رویکرد برنامه‌ریزی راهبردی برای توسعه رشته‌های ورزشی استفاده کرده‌اند. برای مثال کاشف

توسعه‌یافتگی ورزشی در این تحقیق، دو شاخص به ورزش نخبه (تعداد مدال در بازی‌های آسیایی و جهانی) اختصاص داشت و سایر شاخص‌های زیرساختی مانند امکانات ورزشی، نیروی انسانی، تعداد باشگاه‌ها، تعداد مسابقات، بودجه و کرسی‌های بین‌المللی بودند که می‌توانند در توسعه ورزش سطوح پرورشی، همگانی و قهرمانی هم مؤثر باشند. البته در این تحقیق شاخص‌های توسعه ورزش همگانی و به‌ویژه پرورشی به دلیل کمبود اطلاعات کمتر بررسی شده است (۲۶).

تحقیقات در حوزه توسعه نشان داده‌اند استان‌های ایران از لحاظ توسعه‌یافتگی در شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با یکدیگر تفاوت دارند. محققان برای سنجش توسعه‌یافتگی مناطق، آنها را در ابعادی مانند فرهنگی، جمعیتی، زیربنایی، اقتصادی، اجتماعی، آموزشی، بهداشتی و درمانی، کشاورزی، صنعتی، مسکن (کالبدی) و خدمات رفاهی و غیره بررسی می‌کنند. البته شرایط و زمینه‌های زیادی وجود دارند که می‌توانند بر توسعه‌یافتگی ورزش قهرمانی یک استان اثرگذار باشند، اما اطلاعات دقیقی در دسترس نیست تا نشان دهند این شرایط و زمینه‌ها کدام‌اند و تا چه اندازه می‌توانند تعیین‌کننده توسعه‌یافتگی ورزش قهرمانی باشند. در سند تفضیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور (۱۳۸۳) نیز عوامل و مؤلفه‌های مؤثر بر توسعه ورزش منابع انسانی، قوانین و مقررات، نهادها، فرهنگ، فناوری اطلاعات و ارتباطات، مدیریت و برنامه‌ریزی، تحقیق و توسعه، استاندارد و ارزیابی، امکانات زیرساختی، امکانات زیربنایی عمومی، امکانات و تأسیسات ورزشی و لوازم و تجهیزات ورزشی معرفی شده است (۱۶).
 در برنامه پنجم توسعه ورزش کشور (۱۳۸۸) نیز ابعادی مانند اماکن و تجهیزات ورزشی، منابع مالی، منابع انسانی، فرهنگ در ورزش، آموزش و پژوهش و سرمایه‌گذاری و تقویت بخش خصوصی به‌عنوان شاخص‌های توسعه ورزشی

در ایران» به بررسی عوامل مؤثر در توسعه ورزش بدمینتون پرداختند که دستاورد اصلی آن ایجاد دید کلی و جمع‌آوری اطلاعات مختلف آماری برای برنامه‌ریزی‌های آتی این رشته در سطح کشور بود. بر اساس یافته‌های این تحقیق، بیشتر استان‌های ایران (۹۳ درصد) در رشته بدمینتون در وضعیت کمتر توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته قرار دارند (۲۸).

در برخی تحقیقات خارج از کشور دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۹) در بررسی سیاست‌ها و برنامه‌های آموزش و پرورش ورزشکاران نخبه در شش کشور به این نتیجه رسیدند که از میان ۹ عامل در نظر گرفته‌شده در این پرسشنامه شامل سازماندهی ساختار ورزش، منابع مالی، فراهم ساختن شرایط برای ورزش، فراهم کردن شرایط تمرینی مناسب، توسعه و ارتقای دانش مربیان، برگزاری رقابت‌های تدارکاتی و انجام پژوهش‌های علمی مناسب، عوامل منابع مالی، حمایت از ورزشکاران، شرایط تمرینی و توسعه دانش مربیان از عوامل اصلی در توسعه ورزشکاران نخبه است (۲). فرکینز و شیلبوری (۲۰۱۰) در تحقیقی نقش برنامه‌ریزی راهبردی و بلندمدت در سازمان‌های ورزشی ملی و منطقه‌ای را پل موفقیت به اهداف می‌دانند و بر آن عقیده‌اند که با نداشتن برنامه بلندمدت و چشم‌انداز اهداف، سازمان‌های ورزشی نباید متوقع هیچ‌گونه موفقیتی چه در سطح ملی و چه محلی و منطقه‌ای باشند، چراکه آنها مانند گذشته‌ای هستند که هیچ نقشه‌ای در دست ندارند (۴). ویدال (۲۰۱۰) با مطالعه راهبردهای توسعه استانی و قطب‌بندی ورزش در چین، منابع لازم برای تبدیل شدن به یک قطب ورزش را در دو دسته منابع مشهود و نامشهود^۳ قرار داد. منابع مشهود شامل امکانات ورزشی، سایر زیرساخت‌ها^۵ و تأمین مالی، منابع نامشهود شامل

و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی مدل راهبردی توسعه ورزش قهرمانی استان آذربایجان شرقی با استفاده از روش SWOT و BSC پرداختند (۱۳). عیدی‌پور و همکاران (۱۳۹۴) نیز چالش‌ها و موانع توسعه ورزش فوتبال؛ و یانپی و دوستی (۱۳۹۷) چالش‌ها و فرصت‌های توسعه ورزش سوارکاری استان گلستان را بررسی کردند (۵، ۳۰). در سطح استانی نیز رستمی (۱۳۹۳) به طراحی راهبرد توسعه فوتبال استان گیلان براساس تحلیل سوات پرداخت و علی‌دوست قهفرخی (۱۳۹۳) راهبردهای توسعه قهرمانی استان کرمانشاه را تدوین کرد (۹). البته تحقیق در این زمینه همچنان ادامه دارد. در زمینه توسعه ورزش کشور، یکی از اولین تحقیقات توسط ملائی و همکاران (۱۳۹۷) انجام گرفت. هدف از این تحقیق تعیین میزان اثرگذاری ابعاد و شاخص‌های توسعه ملی، متغیرهای اقلیمی-جغرافیایی و ابعاد مختلف توسعه ورزش قهرمانی جهت ارائه مدل توسعه ورزش قهرمانی استان‌های کشور بود. بر اساس یافته‌های این پژوهش در تمام ابعاد توسعه ملی و توسعه ورزش قهرمانی میان استان‌های کشور نابرابری وجود دارد و به‌طور متوسط ۶/۳۳ درصد از استان‌ها بسیار توسعه‌یافته، ۱۲/۹۲ درصد توسعه‌یافته، ۳۱/۸۴ درصد نسبتاً توسعه‌یافته، ۳۰/۴۱ درصد محروم و ۱۸/۵۰ درصد بسیار محروم بودند. در ضمن در ابعاد توسعه ملی استان‌های تهران و سمنان نسبت به سایر استان‌ها توسعه‌یافتگی بیشتری داشتند و استان سیستان و بلوچستان نیز از استان‌های محروم و توسعه‌نیافته بود. همچنین در این تحقیق در توسعه ورزش قهرمانی بیشترین ضرایب اثرگذاری به ترتیب به منابع انسانی، زیرساخت و امکانات و سپس رویدادهای ورزشی تعلق داشت (۱۵). وقارکردآبادی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «بررسی میزان توسعه‌یافتگی بدمینتون

4. Sports facilities
5. Other infrastructure
6. Financing

1. Ferkinz & Shilbori
2. Tangible resources
3. Intangible resources

با توجه به حضور قدرت‌های اول سپیک تاکرا در قاره آسیا و بررسی عملکرد برخی از کشورهای مطرح در این رشته می‌توان پی برد که برای رسیدن به اهداف خود از مدیریتی قوی و برنامه‌ریزی منظم و راهبردی استفاده کرده‌اند و موفقیت‌هایی در زمینه توسعه ورزش قهرمانی به‌دست آورده‌اند. سپیک تاکرا پس از معرفی در دهمین بازی‌های آسیایی پکن در سال ۱۹۹۰، و به‌عنوان یک ورزش نمایشی در سال ۱۹۹۸ بازی‌های مشترک‌المنافع در کوالالامپور، اکنون به یکی از سریع‌ترین بازی‌های آسیا تبدیل شده است. فدراسیون بین‌المللی سپیک تاکرا با در نظر گرفتن مجموع چهار مرحله لیگ جهانی، رده‌بندی تیم‌های جهان را اعلام کرد که ایران در میان ۱۳ تیم برتر دنیا در ردیف هفتم قرار گرفت. ایران در این رده‌بندی بالاتر از تیم‌های مطرح و صاحب‌نامی همچون اندونزی، چین و کره جنوبی قرار گرفت که دارنده مدال و عنوان در بازی‌های آسیایی هستند. بنابراین به‌نظر می‌رسد می‌توان با توسعه سپیک تاکرا، زمینه موفقیت‌های بین‌المللی بیشتری را فراهم کرد. در ضمن با توجه به تحقیقات انجام‌گرفته روی توسعه رشته‌های مختلف، به‌نظر می‌رسد که ورزش سپیک تاکرای نیز باید از جنبه پژوهش‌های کاربردی مورد توجه قرار گیرد و زمینه توسعه آن را مطالعات توسعه و آمایش سرزمینی به پیش برد؛ از این‌رو با در نظر گرفتن شرایط ورزش سپیک تاکرا در ایران این سؤال پیش می‌آید که وضع موجود شاخص‌های توسعه‌یافتگی سپیک تاکرا در استان‌های ایران چگونه است؟ و سؤال اساسی این است که با شناسایی این شاخص‌ها و جمع‌آوری اطلاعات لازم از استان‌های فعال در این رشته آیا می‌توان این اطلاعات را به‌گونه‌ای تجزیه و تحلیل کرد که استان‌های ایران از لحاظ

فرهنگ و مردم جامعه؛ اعتبار / تصور از شهر؛ منابع سازمانی؛ رهبری قوی^۴ و راهبرد ملی^۵ بودند. در نهایت، وی استان ژیاامن را به‌عنوان قطب ورزشی خوب در کشور چین معرفی کرد (۲۹). جیانگ، لی، هوا و وانگ^۷ (۲۰۰۷) عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش قهرمانی را بررسی کردند. آنها در پژوهش خود از دو شاخص اقتصادی (درآمد ملی و سرانه درآمد)، سه شاخص ورزشی (بودجه ورزشی، سرانه بودجه ورزشی و ارزش افزوده کلی ورزش همگانی)، پنج شاخص کشاورزی (سرانه درآمد کشاورزی، مجموع خروجی‌های کشاورزی، برق‌رسانی روستایی، مجموع خروجی‌های غلات و مجموع خروجی‌های کشاورزان)، چهار شاخص صنعتی (هزینه زیرساخت‌ها، هزینه بهداشت، ورزش و رفاه، هزینه پست و ارتباطات راه دور و مجموع حجم خرده‌فروشی)، پنج شاخص آموزشی و جمعیتی (تعداد متخصصان و مهندسان، تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، درصد مهاجرت، سرانه دستمزد دریافتی در بخش بهداشت، ورزش و رفاه و نرخ بی‌سوادی) و سه شاخص اقلیمی (متوسط درجه حرارت سالیانه، متوسط بارش باران و متوسط زمان روشنایی روز) استفاده کردند. در این تحقیق تمامی شاخص‌ها بر توسعه ورزش قهرمانی اثر معناداری داشتند و شاخص‌های اقتصادی مهم‌ترین عامل اثرگذار شناخته شدند (۱۲). پارک^۸ و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی در زمینه عوامل مؤثر بر ورزش‌های تیمی در کره دریافتند عواملی مانند ساختار سازمانی مؤسسه کره، استعدادیابی ورزشکاران، توسعه علم مربیان، افزایش و بهبود امکانات و تأسیسات بر توسعه ورزش‌های تیمی کره تأثیر دارد (۲۳).

5. National strategy
6. Xiamen
7. Jiang & wang
8. PARK

1. Culture and people
2. Reputation/image of City
3. Organizational resources
4. Strong leadership

گرفته شد و از بین ۳۱ استان کشور ۲۴ استان که در این رشته فعال بودند و سازمان یافته فعالیت می‌کردند، اطلاعات مورد نیاز و مندرج در چکلیست را جمع‌آوری کردند. شاخص‌های این چکلیست (۳۱ شاخص) برای ارزیابی توسعه ورزش سبک تاکرا در چهار بعد منابع انسانی (مربی، داوران، ورزشکاران)، ساختار و تشکیلات، مدیریت رویداد و مسابقات و زیرساخت و امکانات تنظیم شده بودند که ۱۰ شاخص در بُعد منابع انسانی، ۷ شاخص در بُعد ساختار و تشکیلات، ۶ شاخص در بُعد مدیریت رویداد و مسابقات، و ۸ شاخص را در بُعد زیرساخت و امکانات در برمی‌گرفت. ابعاد این چکلیست از طریق شاخص‌های توسعه ورزش قهرمانی صادقی آرانی و میرغفوری (۱۳۸۸)، ملایی (۱۳۹۳)، رضانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۴) و وقار و همکاران (۱۳۹۸) انتخاب و تنظیم شد. در مرحله بعد، ۱۵ نفر از کارشناسان خبره روایی صوری آن را تأیید کرده‌اند. در مرحله سوم، داده‌های مورد نیاز توسط هیأت‌های سبک تاکرای استان‌ها جمع‌آوری و تحلیل شدند. از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ برای تحلیل داده‌ها؛ و برای تعیین وزن شاخص‌ها، رتبه‌بندی و سطح‌بندی از نرم‌افزار Excel نسخه ۲۰۱۳ استفاده شد. در بخش اول و توصیفی یا شناسایی ابعاد و متغیرهای تحقیق از مصاحبه ساختاریافته با ۱۲ نفر از مربیان و مسئولان هیأت‌های سبک تاکرا استفاده شد. شاخص‌هایی که قابلیت طبقه‌بندی و جنبه رقابتی داشتند، با استفاده از میزان جمعیت هر استان و داده‌های خام دریافت‌شده، استاندارد شد تا قابلیت تحلیل و پیدا کنند. در این مرحله، داده‌های مربوط به هر استان بر جمعیت همان استان تقسیم شد و پس از اینکه اختلاف مقیاس بین شاخص‌ها از بین رفت، مهم‌ترین موضوع تعیین وزن مناسب برای شاخص‌ها بود که به‌منظور کنترل اختلاف بین متغیرها اعمال می‌شود. برای محاسبه وزن شاخص‌های موردنظر، از

توسعه‌یافتگی این رشته رتبه‌بندی شوند؟ (سبک تاکرا ورزشی شبیه والیبال است که به‌جای دست از پا برای گذراندن توپ از تور استفاده می‌شود. این بازی از ورزش‌های بومی جنوب شرق آسیاست و در تایلند، مالزی، لائوس و اندونزی دارای محبوبیت است. سبک تاکرا از ورزش چینی کوجو به معنی لگد پا ریشه گرفته که از مسیر ارتباطات تجاری وارد جنوب شرق آسیا شد و از ۵۰۰ سال قبل در این منطقه محبوبیت یافت. این بازی در مالایا سبک راگا به معنای لگد توپ خیزران و در تایلند تاکرا نامیده می‌شد). اولین هدف این تحقیق شناسایی شاخص‌های تأثیرگذار در تعیین میزان توسعه‌یافتگی استان‌های فعال کشور در رشته سبک تاکرا است و پس از آن مشخص کردن عوامل و متغیرهای مرتبط با این رشته که بر توسعه سبک تاکرا استان در همه سطوح اثرگذارند. همچنین تعیین ضرایب اثرگذاری هر کدام از این شاخص‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است. رشته‌های ورزشی به‌دلیل ظرفیت‌های اجتماعی و سیاسی آن، نقش و جایگاه مهمی در توسعه ورزش کشورها دارد و توسعه آن از چالش‌های مهم دولت‌ها به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه است. آنچه در مطالعات کلان توسعه ورزش در گستره منطقه‌ای اهمیت دارد، وجود توسعه متوازن در نواحی و بخش‌های موجود در این مناطق است. وجود شکاف میان مناطق و نابرابری آنها در ابعاد مختلف توسعه، موجب عدم توازن منطقه‌ای و در نتیجه پایین آمدن سطح توسعه ورزش در استان‌های کشور خواهد شد. این موضوع در کشورهای کمتر توسعه‌یافته و در حال توسعه از جمله ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

روش‌شناسی

جامعه آماری این تحقیق شامل رئیس و نایب‌رئیس تمامی کمیته‌های سبک تاکرای استان‌های فعال در کشور بودند. نمونه آماری این تحقیق برابر با جامعه آماری در نظر

کردن متغیرها، دارا بودن چندین شیوه مختلف برای خوشه‌بندی، توانایی تبدیل متغیرها و اندازه‌گیری عدد متشابه بین خوشه‌ها بیشتر استفاده می‌شود (۱۹). بنابراین در تحقیق حاضر برای سطح‌بندی استان‌ها با استفاده از تحلیل خوشه‌ای سلسله‌مراتبی، روش KMEANS در نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

یافته‌ها

اطلاعات مربوط به هریک از استان‌ها در چهار بُعد توسعه مدیریت منابع انسانی (مربیان، ورزشکاران و داوران)، مدیریت ساختار و تشکیلات، مدیریت رویداد و مسابقات و مدیریت زیرساخت و امکانات سپیک تاکرا بررسی شده است.

دو روش آماری مهم، یعنی روش مک گرانهان^۱ و روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی^۲ استفاده شد. پس از محاسبه وزن شاخص‌ها برای رتبه‌بندی استان‌ها برای تعیین سطح توسعه‌یافتگی آنها از تحلیل خوشه‌ای^۳ استفاده شد. روش تحلیل خوشه‌ای از روش‌های آماری مهم است که برای سطح‌بندی مناطق، گزینه‌ها، متغیرها و حتی تصمیم‌گیری چندشاخصه نیز استفاده می‌شود. در این روش سعی می‌شود تا مشاهدات به گروه‌های متجانس تقسیم شود، به‌گونه‌ای که مشاهدات هم‌گروه به یکدیگر شبیه باشند و با مشاهدات سایر گروه‌ها کمترین تشابه را داشته باشند. روش تحلیل خوشه‌ای سلسله‌مراتبی به دلیل سادگی روش کار و تفسیر جواب‌های حاصله و از طرف دیگر توانایی خوشه

جدول ۱. وضعیت توسعه بعد منابع انسانی استان‌های ایران در رشته سپیک تاکرا

ردیف	نام استان	مربیان ملی و بین‌المللی		مربیان درجه ۱ تا ۳		مربیان لیگ‌های کشور		مربیان باسابقه		مربیان تیم ملی در ده سال اخیر		بازیکنان تیم ملی		مربیگری فعلی و سابقه		داوران بین‌المللی و ملی		داوران درجه ۱ تا ۳		نیروی داوطلب		ورزشکاران سازمان‌یافته
		مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
		۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
۱	ایلام	۰	۰	۱۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰
۲	لرستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۰
۳	خوزستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۴
۴	همدان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰
۵	هرمزگان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵
۶	مرکزی	۴	۱	۹	۵	۵	۵	۲	۲	۱	۲	۱	۱۰	۳	۱۰	۱۵	۳	۲	۶	۴	۱۰	۴۰
۷	مازندران	۱	۰	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۰	۷	۰	۳	۰	۳	۳	۱۵	۳۶
۸	گیلان	۲	۲	۳۰	۲۵	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۴	۳	۱۱	۱۰	۳۰	۲	۰	۲	۱۵	۱۰	۱۰
۹	گلستان	۱	۱	۴	۲	۶	۳	۳	۳	۱	۳	۱	۱۱	۳	۳	۵	۰	۰	۲۰	۳۰	۲۰	۲۰
۱۰	کرمان	۲	۱	۳	۴	۲	۲	۲	۲	۱	۲	۶	۱	۱۵	۴	۰	۰	۱	۱	۲	۵	۴۰
۱۱	کرمانشاه	۱	۰	۱۵	۲۰	۲	۲	۲	۲	۰	۲	۵	۰	۱۴	۲	۱	۰	۱	۱	۱	۴۰	۴۰
۱۲	قم	۰	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰
۱۳	قزوین	۱	۰	۲	۲	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۴	۰	۱۳	۹	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲	۲۵
۱۴	فارس	۲	۰	۲	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۳	۰	۴	۱۰

۲۰	۰	۲۵	۰	۵۰	۰	۲	۰	۱۰	۰	۲	۰	۰	۰	۴	۰	۲	۰	۲	سیستان و بلوچستان	۱۵
۲۵	۱۰	۲۰	۱	۱	۰	۰	۷	۶	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	سمنان	۱۶
۳۸	۱۰	۱	۲	۰	۰	۰	۲	۱۲	۰	۹	۰	۱	۱	۱	۳	۳	۰	۳	زنجان	۱۷
۲۰	۴	۲	۴	۳	۰	۰	۱۲	۱۰	۰	۰	۰	۱	۱	۳	۲	۰	۰	۰	خراسان شمالی	۱۸
۵۰	۱۰	۱۰	۳۰	۰	۰	۰	۷	۱۰	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۲	۲	۱	۰	خراسان رضوی	۱۹
۲۵	۷	۴	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱۰	۰	۰	۰	۳	۱	۴	۲	۰	۰	۰	چهارمحال و بختیاری	۲۰
۱۵	۱۰	۱	۵۰	۱	۵	۱	۱۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰	۶۰	۱	۰	۱	تهران	۲۱
۱۲	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۳	۰	۰	آذربایجان غربی	۲۲
۷۰	۳۰	۴۰	۰	۳	۰	۱	۲	۴	۰	۰	۰	۱	۱	۳	۱	۳	۰	۱	آذربایجان شرقی	۲۳
۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۲	۱۴	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	اصفهان	۲۴

شده‌اند که بیشترین سهم را استان گلستان داشته است. مربیان استان مرکزی و کرمان بیشترین سابقه مربیگری را در این رشته ورزشی دارند. ۲۲ داور بین‌المللی و ملی و ۲۸۶ داور درجه ۱ تا ۳، ۲۴۳ نیروی داوطلب و ۶۷۵ نیروی سازمان‌یافته و ۲۴ استان فعال در سپک تاکرا وجود دارد (جدول ۱).

جدول ۱ نشان می‌دهد ۱۵ استان از مربی سطح اول در خانم‌ها و آقایان برخوردارند که بیشترین سهم مربوط به استان مرکزی است. ۲۷۱ مربی درجه ۱ تا ۳، ۳۴ مربی مرد و ۲۸ مربی زن در لیگ کشور حضور دارند. ۱۱ استان دارای مربی با سابقه مربیگری تیم ملی هستند. در ده سال اخیر ۷۰ بازیکن از ۱۲ استان به مسابقات برون‌مرزی اعزام

جدول ۲. وضعیت توسعه بعد ساختار و تشکیلات استان‌های ایران در رشته سپاک تاکرا

ردیف	نام استان	کمیته‌های فعال شهرستان‌ها	افراد فعال در کمیته‌های استان	دوره‌های برگزار شده مربیگری	بودجه مالی سالانه	درآمد سالانه	دوره‌های برگزار شده داوری	کمیته‌های فعال استان			
								کمیته مربیان-آموزش	کمیته استعدادیابی	کمیته داوران	
۱	ایلام	۰	۳	۴	۱	۰	۵۰۰۰۰۰۰	۱	غیرفعال	غیرفعال	غیرفعال
۲	لرستان	۵	۲	۳	۱	۰	۰	۰	فعال	فعال	غیرفعال
۳	خوزستان	۶	۰	۴	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۴	همدان	۳	۴	۱	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۵	هرمزگان	۱	-	۱۴	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال	غیرفعال
۶	مرکزی	۱	۱۰	۵	۱	۰	۱	۰	فعال	فعال	فعال
۷	مازندران	۶	۷	۶	۰	۰	۱	۰	فعال	فعال	فعال
۸	گیلان	۱	۲	۲	۳	۰	۳	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۹	گلستان	۰	۳	۳	۱	۰	۱	۰	فعال	فعال	غیرفعال
۱۰	کرمان	۱	۵	۲	۱	۰	۰	۰	فعال	فعال	غیرفعال
۱۱	کرمانشاه	۱	۵	۲	۱	۰	۲۰۰۰۰۰۰	۰	غیرفعال	غیرفعال	غیرفعال
۱۲	قم	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۱۳	قزوین	۱	۴	۲	۰	۰	۳۰۰۰۰۰۰	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۱۴	فارس	۰	۴	۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال	فعال
۱۵	سیستان و بلوچستان	۲	۴	۰	۰	۰	۱	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال
۱۶	سمنان	۲	۶	۳	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	فعال	غیرفعال

۱۷	زنجان	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال
۱۸	خراسان شمالی	۲	۲	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال
۱۹	خراسان رضوی	۳	۵	۱۵	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	فعال	فعال
۲۰	چهارمحال و بختیاری	۳	۴	۴	۰	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰	فعال	فعال
۲۱	تهران	۲	۴	۱۰	۵	۰	۰	۰	۰	۰	فعال	فعال
۲۲	آذربایجان غربی	۱	۳	۰	۰	۲۰۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال
۲۳	آذربایجان شرقی	۳	۱۰	۴	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال
۲۴	اصفهان	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	غیرفعال	غیرفعال

کمیته فعال استان‌ها در سپک تاکرا ۱۷ استان بدون داشتن بودجه سالانه فعالیت داشتند و تنها استان چهارمحال و بختیاری دارای درآمد سرانه بوده است. ۱۲ استان در کمیته آموزش، ۸ استان در کمیته مربیان، ۲۱ استان در کمیته استعدادیابی و ۱۹ استان در کمیته داوران فعال‌اند که استان‌های مرکزی، مازندران، خراسان رضوی و چهارمحال و بختیاری در هر چهار کمیته فعالیت دارند.

در جدول ۲، تعداد ۴۴ کمیته فعال در شهرستان‌ها وجود دارد که مازندران با ۶ کمیته دارای بیشترین سهم است. همچنین استان‌های ایلام، زنجان، قم و گلستان هیچ کمیته فعالی در سطح شهرستان‌ها ندارند. ۱۸۹ نفر در کمیته‌های استان‌ها مشغول به فعالیت هستند. ۱۶ دوره مربیگری و ۱۳ دوره داوری در سطح کشور برگزار شده که استان تهران با برگزاری ۵ دوره مربیگری و ۴ دوره داوری در این زمینه از بقیه استان‌ها فعال‌تر بوده است. از ۲۴

جدول ۳. وضعیت توسعه بعد رویداد و مسابقه استان‌های ایران در رشته سپک تاکرا

ردیف	نام استان	اعزام تیم به مسابقات از سال ۹۷ تا ۸۳		میزبانی مسابقات	میزبانی اردوهای	بازیکنان حاضر در مسابقات ۹۶-۹۷		مقام‌های از سال ۸۳ تا ۹۷		مسابقات درون‌استانی سال ۹۶ و ۹۷	
		زن	مرد			زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد
۱	ایلام	۱۰	۳	۱	۰	۱۰	۰	۰	۰	۱	۰
۲	لرستان	۷	۰	۱	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	خوزستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	همدان	۰	۷	۱	۱	۸	۰	۳	۰	۴	۰
۵	هرمزگان	۲	۰	۰	۰	۶	۰	۱	۰	۰	۰
۶	مرکزی	۱۵	۲۰	۲۰	۱۵	۶	۶	۲۰	۱۴	۳	۲
۷	مازندران	۰	۰	۱	۰	۹	۶	۳	۰	۸	۰
۸	گیلان	۱۵	۱۵	۳	۱۲	۵	۶	۱۰	۱۴	۰	۰
۹	گلستان	۱۶	۳۰	۲	۶	۱۰	۱۰	۱۵	۱۵	۰	۰
۱۰	کرمان	۱۲	۲۵	۰	۵	۷	۱۰	۵	۷	۲	۰
۱۱	کرمانشاه	۵	۳۰	۱	۱۰	۲۱	۱۲	۲۰	۱	۳	۱
۱۲	قم	۸	۰	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳	قزوین	۱۵	۲۵	۵	۷	۱۲	۶	۱۰	۴	۱	۰
۱۴	فارس	۴	۱۲	۰	۱	۰	۰	۵	۲	۰	۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۰	۲۰	۰	۱	۱۵	۰	۱۰	۰	۴	۰
۱۶	سمنان	۲	۳	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۳	۰
۱۷	زنجان	۹	۹	۶	۵	۱۴	۶	۹	۴	۰	۰
۱۸	خراسان شمالی	۱۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۰	۰
۱۹	خراسان رضوی	۱۰	۲	۱	۰	۵	۱۵	۰	۹	۰	۰
۲۰	چهارمحال و بختیاری	۱۰	۳	۱	۰	۰	۰	۱۰	۰	۱	۳
۲۱	تهران	۷	۰	۴	۲	۱۵	۰	۱۵	۵	۰	۲
۲۲	آذربایجان غربی	۰	۷	۱	۰	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	آذربایجان شرقی	۳	۱۰	۴	۵	۱۵	۱۲	۱۲	۱	۲۰	۲
۲۴	اصفهان	۲	۵	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰

مناسب در استان‌های فعال سپک تاکرا وجود دارد که هشت استان قم، ایلام و سیستان و بلوچستان، گیلان، مازندران، خراسان شمالی، تهران و آذربایجان شرقی فاقد سالن برای تمرین تیم استان هستند. ۱۳ سالن با خط‌کشی مخصوص سپک تاکرا در ۹ استان در کشور وجود دارد و ۱۵ استان فعال فاقد سالن با خط‌کشی مخصوص سپک تاکرا هستند. استان گلستان و مرکزی با داشتن ۳۰ توپ بیشترین تعداد توپ سپک تاکرا را دارا بودند که در این میان استان سیستان و بلوچستان با داشتن ۲ توپ از کمترین تعداد توپ برخوردار بوده است. در کل ۱۵ حلقه هوپ تاکرا در کل استان‌های فعال وجود دارد. ۱۸۵ نفر از بازیکنان زن و مرد حاضر در لیگ و مسابقات قهرمانی کشور در سال‌های ۹۶ و ۹۷ دارای کفش مخصوص سپک تاکرا بودند که استان کرمانشاه در بخش مردان و استان گلستان در بخش زنان بیشترین سهم را داشتند. در بین ۲۴ استان فعال تنها ۶ استان از هیچ‌گونه منابع اطلاع‌رسانی استفاده نمی‌کنند. از نظر مسئولان کمیته‌ها اولویت برای توسعه‌یافتگی در بخش زیرساخت و امکانات رتبه اول، منابع انسانی دوم، ساختار و تشکیلات سوم و رویداد و مسابقات در جایگاه چهارم قرار دارد.

در جدول ۳، در بعد رویداد و مسابقه ۲۳۶ و ۱۶۲ اعزام به‌ترتیب در بخش آقایان و بانوان وجود داشته که ۶ استان در بخش آقایان و ۴ استان در بخش بانوان هیچ اعزامی نداشتند. ۱۵ استان میزبانی مسابقات قهرمانی کشور یا لیگ و همچنین ۱۳ استان میزبانی اردوهای تیم‌های ملی را بر عهده داشتند که استان مرکزی با ۲۰ میزبانی مسابقات سپک تاکرا و ۱۵ میزبانی اردوهای ملی با اختلاف زیاد در رأس استان‌های فعال در این زمینه است. ۳۰۱ بازیکن در هر دو بخش مردان و زنان در سال‌های ۹۶ و ۹۷ در مسابقات کشوری و لیگ حضور داشتند. استان مرکزی و استان کرمانشاه با ۲۰ مقام در بخش مردان و استان گلستان با ۱۵ مقام در بخش زنان بیشترین عناوین قهرمانی را از سال ۸۳ تا ۹۷ داشتند. سه استان خوزستان، سمنان و آذربایجان غربی در این بازه زمانی هیچ مقامی کسب نکرده‌اند. ۱۴ استان مسابقات درون‌استانی برگزار کرده‌اند که استان خوزستان با برگزاری شش دوره مسابقات درون‌استانی در بخش زنان در سال ۹۶ و ۹۷ فعال‌ترین استان بود.

در جدول ۴، در بعد زیرساخت و امکانات تعداد ۱۰ استان دارای زمین در فضای آزاد

جدول ۴. وضعیت بعد زیرساخت و امکانات استان‌های ایران در رشته سپک تاکرا

ردیف	نام استان	زمین در فضای آزاد	سالن با شرایط مناسب	سالن در اختیار تیم	خط‌کشی مخصوص	توپ سپک تاکرا سال ۹۶ و ۹۷	حلقه هوپ تاکرا سال ۹۶ و ۹۷	سپک تاکرا دارا		منابع اطلاع‌رسانی	اولویت‌بندی ابعاد توسعه ورزش سپکتاکرا از دیدگاه استان‌ها			
								مرد	زن		منابع انسانی	ساختار و تشکیلات	رویداد و مسابقات	زیرساخت و امکانات
۱	ایلام	۰	۰	۰	۰	۱۰	۱	۰	۱	۱	۲	۳	۴	۱
۲	لرستان	۰	۲	۱	۱	۱۰	۰	۰	۳	۳	۲	۳	۴	۱
۳	خوزستان	۰	۴	۱	۰	۱۰	۰	۰	۲	۲	۱	۲	۳	۴
۴	همدان	۰	۲	۲	۰	۴	۰	۳	۰	۰	۴	۲	۱	۳
۵	هرمزگان	۲	۱	۱	۱	۱۵	۰	۰	۱	۱	۱	۳	۴	۲
۶	مرکزی	۱۰	۱۰	۲	۱	۳۰	۲	۶	۶	۲	۱	۴	۲	۳
۷	مازندران	۶	۲	۰	۰	۵	۰	۸	۲	۲	۲	۳	۴	۱

۸	گیلان	۰	۱۰	۰	۲۰	۲	۵	۶	۰	۳	۲	۴	۱
۹	گلستان	۰	۵	۳	۳۰	۲	۱۰	۱۰	۰	۴	۱	۲	۳
۱۰	کرمان	۱	۵	۴	۱۵	۱	۱۰	۲	۲	۲	۳	۴	۱
۱۱	کرمانشاه	۲	۲	۱	۲۰	۲	۲۱	۶	۲	۴	۲	۳	۱
۱۲	قم	۰	۰	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۴	۲	۳	۱
۱۳	قزوین	۱	۱	۱	۴	۱	۱۲	۰	۰	۲	۱	۴	۳
۱۴	فارس	۱	۱	۱	۱۰	۰	۵	۱	۱	۴	۲	۱	۳
۱۵	سیستان و بلوچستان	۰	۰	۰	۲	۰	۱۵	۰	۳	۳	۲	۴	۱
۱۶	سمنان	۰	۶	۱	۵	۱	۳	۱	۱	۳	۴	۲	۱
۱۷	زنجان	۰	۱	۱	۱۲	۰	۱۰	۱	۱	۱	۳	۲	۴
۱۸	خراسان شمالی	۱	۱	۰	۲۰	۱	۰	۰	۰	۳	۱	۴	۲
۱۹	خراسان رضوی	۰	۴	۲	۱۰	۱	۵	۲	۲	۴	۳	۲	۱
۲۰	چهارمحال و بختیاری	۰	۲	۱	۵	۰	۴	۲	۲	۲	۳	۴	۱
۲۱	تهران	۰	۱	۰	۲۰	۱	۰	۲	۲	۴	۲	۳	۱
۲۲	آذربایجان غربی	۱	۲	۱	۵	۰	۴	۱	۱	۳	۱	۲	۴
۲۳	آذربایجان شرقی	۱	۲	۰	۵	۰	۱۲	۲	۲	۳	۲	۴	۱
۲۴	اصفهان	۰	۳	۱	۱۰	۰	۰	۱	۱	۱	۳	۲	۴

جدول ۵. وزن ابعاد توسعه ورزش سپک تاکرا

وزن ابعاد	منابع انسانی	ساختار و تشکیلات	رویداد و مسابقات	زیرساخت و امکانات
۰/۶۴	۰/۱۱	۰/۷۸	۰/۶۲	

بعد رویداد و مسابقات برای توسعه یافتگی رشته سپک تاکرا بالاترین وزن را دارد و بعد منابع انسانی، زیرساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۶. مقایسه ابعاد توسعه یافتگی استان‌های ایران در رشته سپک تاکرا

ردیف	نام استان	منابع انسانی	ساختار و تشکیلات	رویداد و مسابقات	زیرساخت و امکانات	جمع کل
۱	مرکزی	۴/۷۳	۰/۱۵	۶/۵۰	۳/۱۳	۱۴/۵۰
۲	زنجان	۲/۹۰	۰/۰۳	۳/۴۵	۰/۸۵	۷/۲۲
۳	گلستان	۲/۵۶	۰/۰۷	۲/۴۷	۱/۴۲	۶/۵۲
۴	قزوین	۱/۵۴	۰/۰۸	۳/۳۸	۰/۹۵	۵/۹۵
۵	کرمانشاه	۱/۶۵	۰/۱۳	۲/۴۰	۱/۲۹	۵/۴۶
۶	ایلام	۱/۸۷	۰/۲۱	۱/۹۶	۱/۰۴	۵/۰۷
۷	گیلان	۲/۱۰	۰/۰۷	۱/۸۸	۰/۷۹	۴/۸۴
۸	چهارمحال و بختیاری	۱/۲۵	۱/۳۶	۱/۱۲	۰/۸۶	۴/۵۹
۹	سمنان	۱/۹۰	۰/۱۶	۰/۴۵	۱/۷۹	۴/۲۹
۱۰	خراسان شمالی	۱/۱۵	۰/۱۱	۰/۹۶	۱/۰۷	۳/۲۹
۱۱	کرمان	۱/۰۸	۰/۰۳	۰/۸۹	۰/۸۰	۲/۸۲
۱۲	لرستان	۰/۶۳	۰/۱۰	۰/۷۱	۰/۵۳	۱/۹۷
۱۳	سیستان و بلوچستان	۱/۰۶	۰/۰۴	۰/۶۰	۰/۲۱	۱/۹۱

۱/۸۹	۰/۳۶	۰/۸۱	۰/۱۰	۰/۶۲	آذربایجان شرقی	۱۴
۱/۵۱	۰/۴۹	۰/۲۹	۰/۰۸	۰/۶۶	مازندران	۱۵
۱/۳۷	۰/۴۰	۰/۵۵	۰/۰۴	۰/۳۸	همدان	۱۶
۱/۱۰	۰/۱۳	۰/۶۰	۰/۰۲	۰/۳۵	قم	۱۷
۱/۰۲	۰/۶۲	۰/۱۵	۰/۰۶	۰/۱۸	هرمزگان	۱۸
۰/۹۱	۰/۲۹	۰/۲۵	۰/۰۵	۰/۳۲	خراسان رضوی	۱۹
۰/۸۴	۰/۲۴	۰/۲۲	۰/۰۷	۰/۳۲	آذربایجان غربی	۲۰
۰/۸۰	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۰۱	۰/۴۳	فارس	۲۱
۰/۵۳	۰/۱۴	۰/۰۸	۰/۰۱	۰/۳۰	اصفهان	۲۲
۰/۵۲	۰/۰۸	۰/۱۵	۰/۰۳	۰/۲۷	تهران	۲۳
۰/۴۱	۰/۱۹	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۱۸	خوزستان	۲۴

در مجموع هر چهار بعد استان‌های مرکزی، زنجان و گلستان در سطح بالای توسعه‌یافتگی قرار دارند و استان‌های خوزستان، تهران و اصفهان در پایین سطح قرار دارند.

جدول ۷. همبستگی بین ابعاد توسعه ورزش سپیک تاکرا

زیرساخت و امکانات	رویداد و مسابقات	ساختار و تشکیلات	منابع انسانی
۰/۸۸۸	۰/۹۲۰	۰/۱۰۶	۱
۰/۱۶۱	۰/۰۶۰	۱	۰/۱۰۶
۰/۸۰۹	۱	۰/۰۶۰	۰/۹۲۰
۱	۰/۸۰۹	۰/۱۶۱	۰/۸۸۸

زیرساخت و امکانات	رویداد و مسابقات	ساختار و تشکیلات	منابع انسانی
۰/۶۱۹	۰/۷۷۶	۰/۱۰۹	۰/۶۳۸

نسبی ۰/۱۰۹ میزان اثرگذاری بیشتر در میزان توسعه سپیک تاکرا در استان‌های ایران دارند.

کمترین میزان همبستگی در بررسی ابعاد توسعه‌یافتگی ورزش سپیک تاکرا در استان‌های ایران با مقدار ۰/۰۶۰ بین بعد ساختار و تشکیلات و بعد رویداد و مسابقات گزارش شده است. بیشترین میزان همبستگی در بررسی ابعاد توسعه‌یافتگی ورزش سپیک تاکرا در استان‌های ایران با مقدار ۰/۹۲۰ بین بعد منابع انسانی و بعد رویداد و مسابقات گزارش شده است.

به ترتیب بعد رویداد و مسابقات با وزن نسبی ۰/۷۷۶، بعد منابع انسانی با وزن نسبی ۰/۶۳۸، بعد زیرساخت و امکانات با وزن نسبی ۰/۶۱۹ و ساختار و تشکیلات با وزن

جدول ۸. سطح بندی نهایی توسعه یافتگی سبک تاکرا در استان های ایران

استان	سطح توسعه یافتگی	اختلاف میانگین
مرکزی	۱	۰/۰۰۰
زنجان	۲	۱/۳۷۱
گلستان	۲	۱/۰۲۲
قزوین	۲	۰/۴۶۰
کرمانشاه	۲	۰/۰۲۹
ایلام	۲	۰/۴۲۳
گیلان	۲	۰/۶۵۵
چهارمحال و بختیاری	۲	۰/۹۰۵
سمنان	۲	۱/۲۰۱
خراسان شمالی	۳	۱/۸۹۵
کرمان	۳	۱/۴۲۳
لرستان	۳	۰/۵۸۱
سیستان و بلوچستان	۳	۰/۵۱۶
آذربایجان شرقی	۳	۰/۴۹۹
مازندران	۳	۰/۱۱۹
همدان	۳	۰/۰۲۷
قم	۳	۰/۲۹۰
هرمزگان	۳	۰/۳۷۴
خراسان رضوی	۳	۰/۴۸۶
آذربایجان غربی	۳	۰/۵۵۱
فارس	۳	۰/۵۹۴
اصفهان	۳	۰/۸۶۰
تهران	۳	۰/۸۶۸
خوزستان	۳	۰/۹۸۲

بحث و نتیجه گیری

با توجه به ابعاد گسترده مفهوم توسعه، در حال حاضر توسعه یافتگی از نظر محققان و اقتصاددانان دارای تعاریف متعدد است که برخی از آنها توسعه را با توجه به آثار و نتایج آن تعریف می کنند، برخی با توجه به علل و برخی دیگر بر اساس اهداف توسعه به تعریف آن پرداخته اند. بر اساس اصطلاحات صرف اقتصادی و تفکرات اقتصاددانان کلاسیک، توسعه به معنای توانایی اقتصادی ملی برای ایجاد تداوم و رشد سالانه تولید ناخالص ملی با نرخ های ۵ تا ۷ درصد و بیشتر است؛ اما تجربه های دهه های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ یعنی هنگامی که تعداد بسیار زیادی از کشورهای جهان

همان طور که در جدول ۸، نشان داده شد در ورزش سبک تاکرا استان های مرکزی، زنجان، گلستان، قزوین و کرمانشاه وضعیت بهتری نسبت به سایر استان ها کسب کرده اند. همچنین از لحاظ توسعه یافتگی این رشته، فقط یک استان در سطح ۱ (توسعه یافته)، هشت استان در سطح ۲ (کمتر توسعه یافته) و پانزده استان در سطح ۳ (توسعه نیافته) به نسبت جمعیت خود و دیگر استان ها ارزیابی شدند.

بین‌المللی و بازیکنان تیم ملی در ده سال اخیر بالاترین وزن و شاخص داوران درجه ۱ تا ۳ کمترین اهمیت یا وزن را داشتند. در بعد انسانی کمترین مقدار تأثیرگذاری با ۰/۲۲۱ متعلق به داوران درجه ۱ تا ۳ بود و بازیکنان تیم ملی و مربیان ملی و بین‌المللی با ۰/۴۶۵ بیشترین مقدار تأثیرگذاری را دارا بودند (۷). در پژوهش احسانی و همکاران (۱۳۸۸) مشخص شد که ورزش حرفه‌ای کشور در بعد منابع انسانی در وضعیت بحرانی قرار دارد. به بیان دیگر ورزش حرفه‌ای کشور در بخش منابع انسانی ضعف‌های بسیاری دارد و همچنین با تهدیدات زیادی روبه‌روست. مهم‌ترین ضعف‌های موجود در نیروی انسانی ورزش حرفه‌ای به شرح زیر اعلام شد: کمبود نیروی انسانی متخصص از جمله مدیران، مربیان و ورزشکاران حرفه‌ای، کمبود دوره‌های آموزشی و عدم وجود سیستم‌های حمایتی و استفاده از نیروی کارآمد. مهم‌ترین تهدیدات پیش رو منابع انسانی در ورزش حرفه‌ای نیز به شرح زیر است: کاستی‌های نظام جذب و نگهداری از نیروی انسانی، کاستی نظام مدیریت ورزش و فقدان نظام شایسته‌سالاری پس از تعیین موقعیت راهبردی تعیین استراتژی مطلوب برای تحقق اهداف ضروری است (۴). با توجه به پیشینه تحقیقات موجود و اهمیت نیروی انسانی در تمامی مباحث توسعه برای تعیین موقعیت راهبردی در ورزش اسپک تاکرا، آگاهی از وضعیت منابع انسانی بسیار ضروری به نظر می‌رسد. از این رو در تحقیق حاضر منابع انسانی به‌عنوان یکی از ابعاد توسعه در اسپک تاکرا کشور ارزیابی شد.

یافته‌های وزنی (اهمیت هر شاخص) نیز در این بعد نشان داد شاخص افراد فعال در کمیته‌های استان با وزن ۰/۳۶۷ بالاترین وزن و شاخص دوره‌های برگزار شده داوری با وزن ۰/۱۱۴ پایین‌ترین وزن را دارند. همچنین به ترتیب

سوم به این سطح از رشد رسیدند و سطح زندگی توده‌های مردم در بیشتر زمینه‌ها بدون تغییر باقی ماند، مشخص شد که نواقص زیادی در تعریف گذشته از توسعه وجود دارد (۱۸). ورزش قهرمانی به دلیل ظرفیت‌های اجتماعی و سیاسی آن، نقش و جایگاه مهمی در توسعه ورزش کشورها دارد و توسعه آن از چالش‌های مهم دولت‌ها به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه است. آنچه در مطالعات ملی و منطقه‌ای اهمیت دارد، وجود توسعه متوازن در نواحی و بخش‌های موجود در این مناطق است. وجود شکاف میان مناطق و نابرابری آنها در ابعاد مختلف توسعه، سبب عدم توازن منطقه‌ای و در نتیجه پایین آمدن سطح توسعه کشور خواهد شد. این موضوع در کشورهای کمتر توسعه‌یافته و در حال توسعه از جمله ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱۵، ۱۶). مانزریتر و هورن^۱ (۲۰۰۵) بر نقش ورزش در توسعه منطقه‌ای تأکید کرده‌اند. آنها معتقدند سرمایه‌گذاری در ورزش از لحاظ اقتصادی منافع زیادی برای هر منطقه دارد، برای مثال ساخت‌وساز فضاها و تجهیزات و میزبانی رویدادهای مهم ورزشی موجب اشتغال‌زایی و در نتیجه توسعه اقتصادی می‌شود (۱۷). علاوه بر مانزریتر و هورن، سوئینن و واندرمولته^۲ (۲۰۰۸) و هون^۳ (۲۰۰۵) تأثیرات اقتصادی رویدادهای ورزشی را بررسی کرده و نشان داده‌اند که برگزاری و میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بر توسعه اقتصادی کشورها اثرگذار است (۱۷، ۲۷). فوربر-پرات^۴ و همکاران (۲۰۱۳) معتقدند اگرچه ورزش نمی‌تواند سطح پایین توسعه، فقر و بی‌سوادی را پنهان کند، مشارکت در ورزش به توسعه اقتصادی کشورها کمک می‌کند.

یافته‌های وزنی (میزان اهمیت هر شاخص) نیز در بعد منابع انسانی نشان داد شاخص‌های مربیان ملی و

3. Hone
4. Forber-Pratt

1. Manzereiter & Horn
2. Swinnen & Vandemoortele

تأسیسات و تجهیزاتی نیاز است که پاسخگوی نیازها و انتظارات اقشار مختلف در زمینه ورزشی اوقات فراغت و یا ورزش‌های آموزشی باشد (۱۰). مساحت سرانه فضاهای ورزشی در کشورهای اروپایی و آمریکایی به‌طور متوسط برای هر نفر تقریباً ۳ متر مربع است (۱۴). در حالی که در کشور ما این مقدار کمتر از یک متر مربع است. از نظر میزان همبستگی متغیرها، مشخص شد بیشترین میزان همبستگی در بررسی ابعاد توسعه‌یافتگی ورزش سپک تاکرا در استان‌های ایران با مقدار ۰/۹۲۰ بین بعد منابع انسانی و بعد رویداد و مسابقات گزارش شده است. کمترین میزان همبستگی در بررسی ابعاد توسعه‌یافتگی ورزش سپک تاکرا در استان‌های ایران با مقدار ۰/۰۶۰ بین بعد ساختار و تشکیلات و بعد رویداد و مسابقات گزارش شده است. در جمع‌بندی نهایی ابعاد به‌ترتیب استان‌های مرکزی، زنجان، گلستان، قزوین، کرمانشاه، ایلام، گیلان، چهارمحال و بختیاری، سمنان، خراسان شمالی، کرمان، لرستان، سیستان و بلوچستان، آذربایجان شرقی، مازندران، همدان، قم، هرمزگان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، فارس، اصفهان، تهران و خوزستان قرار گرفتند که استان‌های مرکزی و زنجان به‌علت غنی بودن در بعد رویداد و مسابقات و منابع انسانی جزء استان‌های توسعه‌یافته قرار گرفتند، زیرا با شرکت در تمامی رقابت‌های مربوط به سپک تاکرا و همچنین میزبانی در بخش مسابقات و اردوهای ملی سطح کیفیت استان‌های خود را بالا برده و با داشتن بیشترین تعداد مربیان و بازیکنان ملی کیفیت آموزش در این استان‌ها بالاست. در بعد زیر ساختار و امکانات داشتن سالن مناسب برای توسعه‌یافتگی اهمیت دارد، در حالی که استان‌های تهران و خوزستان دارای سالن‌های مناسب نیستند. با توجه به اینکه بر مبنای شاخص‌های تعیین‌شده استان‌ها در سه سطح به لحاظ توسعه‌یافتگی دسته‌بندی شدند که استان مرکزی در سطح اول و خوزستان در سطح

بودجه مالی سالانه، درآمد سالانه، کمیته‌های فعال استان، کمیته‌های فعال شهرستان‌ها و دوره‌های مربیگری، با وزن ۰/۳۴۶، ۰/۳۴۳، ۰/۳۴۱، ۰/۲۴۷ و ۰/۱۲۴ در اولویت‌های دوم تا هفتم قرار گرفتند. در این بعد شاخص افراد فعال در کمیته‌ها با ۰/۳۶۷ بیشترین تأثیر در و شاخص دوره‌های داوری با مقدار ۰/۱۱۴ کمترین تأثیر را در میزان توسعه‌یافتگی استان‌های ایران در بعد ساختار و تشکیلات داراست. یافته‌های وزنی در بعد رویداد و مسابقات نشان داد شاخص مقام‌های کسب‌شده در سطح کشور از سال ۸۳ تا ۹۷ با وزن ۰/۶۳ بالاترین وزن و شاخص مسابقات درون استانی سال ۹۶ و ۹۷ با وزن ۰/۰۵ کمترین وزن را دارا هستند. امروزه کشورها دریافته‌اند که توسعه ورزش قهرمانی و بهره‌گیری از مزایای مستقیم و غیرمستقیم آن بدون برنامه‌ریزی و سیاستگذاری مناسب میسر نیست؛ بنابراین ورزش قهرمانی نیز مانند هر نظام دیگری نیازمند تدوین اهداف کلان، راهبردها و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره‌کاری، بیراهه رفتن و به هدر رفتن منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی خود اجتناب ورزد. گستردگی فعالیت‌های ورزشی قهرمانی ایجاب می‌کند تا نظامی جامع، راهبردی و مدون بر آن حاکم باشد. بر مبنای چنین برنامه جامعی ورزش قهرمانی خواهد توانست بدون تأثیرپذیری از شرایط مدیریتی، حرکت توأم با موفقیت خود را استمرار بخشد (۲۰).

بررسی میزان اهمیت شاخص‌ها در بعد زیرساخت و امکانات نشان داد کمترین مقدار همبستگی در شاخص‌ها به‌ترتیب با مقدار ۰/۰۱۶ بین خط‌کشی مخصوص و سالن با شرایط مناسب، ۰/۰۲۱ بین خط‌کشی مخصوص و حلقه هوپ تاکرا، و مقدار ۰/۰۲۵ بین خط‌کشی مخصوص و توپ سپک تاکرا مشاهده شد. ورزش در جوامع امروزی اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است. به این دلیل به اماکن،

سوم قرار دارند، که نابرابری زیادی بین استان‌های کشور به لحاظ توسعه سپک تاکرا وجود دارد. از این رو پیشنهاد می‌شود که راهبردهای آتی انجمن سپک تاکرا باید مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشد. بدین منظور و بر اساس یافته‌ها، آموزش مربیان در سراسر کشور در بعد منابع انسانی، تربیت افراد حرفه‌ای در بعد تشکیلات، تلاش برای کسب مقام‌های قهرمانی در بعد رویداد باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

References

1. Ambad; N, A, B. "The Relationship Between Psychological Empowerment and Organizational Commitment": A Study Among Organizational Commitment": A Study Among Employees in Construction Sector in Kota Kinabala Sabah Malaysia. (2010). pp. 111-118
2. De Bosscher, V., De Knop, P., van Bottenburg, M., Shibli, S., Bingham, J. Explaining international sporting success: An International Comparison of Elite Sport Systems and Policies in Six Countries, *Sport Management Review*, (2009), 12, 113-136.
3. Detailed document of the comprehensive system of physical education and sports development, 2005, Physical Education Organization of the Islamic Republic of Iran, Tehran: Green Apple. (Persian).
4. Ehsani, Mohammad, Qarakhani, Hassan. Investigating the situation of human resources in professional sports in the country. *Journal of Physical Education and Sports Sciences*, (2010). No. 3, pp. 15-22. [Persian].
5. Eydipour, K., Ashrafkhazei, A., Aryan, E., Ghorami torksooye, S. Challenges and to the Development of Football in the West Country. *Organization Behavior Management in Sport Studies*, (2015). 5(1), 51-58. [Persian].
6. Ferkins, Le. David, Sh. (2010). Developing Board Strategic Capability in Sport Organizations: The File: //J:\Volley\Team planning and Development Grants Grants-Sportparticipation to Enhance the Quality of life. (2007). File://J: \Volleyball\Health, leisure2T and human performance Research institute Dr...Mar/2004-2006/.
7. Forber-Pratt, A.J., Scott, J.A., Driscoll, J.D. 2013, An Emerging Model for Grassroots Paralympic Sport Development: A Comparative Case Study, *The International Journal of Sport and Society*, 3: 54-67.
8. Ghafouri, Farzad. Study of various types of public sports and desirable recreations of society and presenting a model for future planning, research project, Institute of Physical Education and Sports Sciences. (2007). (Persian).
9. Ghahfarkhi, Ebrahim, Sajjadi, Nasrollah, Mahmoudi, Ahmad, Saatchian, Vahid. Investigating the priorities and strategies for the development of the national judo championship sport, (2016). Volume 6, Number 2, pp. 246-231. (Persian).
10. Jalali Farahani, Majid, Management of Varzensi Facilities and Equipment, Tehran: Tehran University Publishing Institute, First Edition, (2009), 26-26. (Persian).

11. Jamali, Firooz, Pourmohammadi, Mohammad Reza, Ghanbari, Abolfazl. An Analysis of the Trend of Inequality in Urban Areas of Iranian Provinces (2006-2007), *Journal of Geographical Research*, (2009), Volume 24, Number 95, pp. 28-2. (Persian).
12. Jiang, Y., Li, J., Hua, F., Wang, J., Multi-factor Statistical Analysis of Influencing Factors for Elite Sports Development, *International Journal of Sports Science and Engineering*, (2007), 1(2): 97-104.
13. kashef, S. M., Syed Ameri, M. H., Ahmadi, M., Marefat, D. Providing Strategic Model of Athletic Sports Development in East Azerbaijan Province, by Usingin Azadi Complex. *Strategic Studies on Youth and Sports*, (2018). 13(14), 1-17. [Persian]
14. King, N. Local authority sport services under the UK coalition government: King.T. R, 2000, *Value Engineering theory&practice U.S.A London: Kogan*, (2014), p120.
15. Mallai Koohi, Mina, Ramezaninejad, Rahim, Yasuri, Majid, Javadipour, Mohammad. "Analysis of the inequality trend in the development of championship sports in the provinces of Iran", (2019). Volume 7, Number 1, Consecutive 13, pp. 49-29. (Persian).
16. Mallayi, M. Investigating factors affecting the development of championship sport in Iran's provinces and presenting the proposed model. (Doctoral dissertation). University of Guilan, Guilan. (2014). (Persian).
17. Manzereiter, W., Horn, J. Public Policy, Sport and developments initiatives in contemporary Japan, *The Political Economy of Sport*, London: Palgrave Macmillan. (2005), Chapter 8, 152-182.
18. Moayedfar, Rozita, Akbari, Nematollah, Daliri, Hassan, Interactions and Dynamics of Social Capital and Economic Development (Case Study of Iran, 2006-2007), *International Economic Studies*, (2009), Volume 20, Series 35, No. 2. (Persian).
19. Movahed, Ali, Firoozi, Mohammad Ali, Roozbeh, Habibeh. Analysis of the degree of development of cities in Khuzestan province using factor analysis and cluster analysis, *Journal of Urban Research and Planning*, Second Year, (2011), No. 5, pp. 56-43. (Persian).
20. Mozafari, S. A. A., Elahi, A., Abasi, Sh., Ahadpur, H., & Rezayi, Z. Strategies for the development of Iran's championship sports system. *Sports Management Studies*, (2012). 48, 13-32. (Persian).
21. Mozaffari, Seyed Amir Ahmad, Qara, Mohammad Ali. The situation of public sports in Iran and its comparison with some selected countries in the world. *Research in sports management and motor behavior*. (2005) No. 6, pp. 151-172. (Persian).
22. National Office of Sports Management and Development. Report of the Department of Physical Education and Sports in the Fifth Economic, Social and Cultural Development Plan. Physical Education Organization of the Deputy of Culture and Provincial Affairs, Eighth Edition. (2009). (Persian).
23. Park S, Tod D., Lavallee D. (2012). "Exploring the retirement from sport decision making process based on the transtheoretical model", *Psychology of sport & exercise*, doi: 10.1016/j. Psych sport, 2012.02.003.

24. Ramezani Nejad, Rahim, Yasouri, Majid, Javadipour, Mohammad, Mollai, Mina. Comparison and analysis of the level of development of Iranian provinces in the field of championship sports. (2019) Volume 10, Number 48, pp. 176-153. (Persian).
25. Ramzaninezhad, R., Hozhabri, K., Eidi, H., Reihani, M., & Askari, B. Elite sports management (experiences of successful countries). Amol: Permanent North Publisher. (2015). 5-145 (Persian).
26. Sadeghi Arani, Z., & Mir Ghafuri, S. H. Analysis of the developmental status of sports in Iran's provinces (1384-1385). Research in Sport Sciences, (2008). 24, 103-20. (Persian).
27. Swinnen, J., Vandemoortele, T. 2008, Sports and development: An Economic Perspective on the Impact of the 2010 World Cup in South Africa, International Council of Sport Science and Physical Education Bulletin, forthcoming.
28. Vaghar, M. S., Ramzani Nezhad, R., Mallaei, M., & Zaki Zadeh, S. B. The Investigation of Badminton Development Situation in Iran. Sport Management Studies. (2019). 11 (55): 93-116. (Persian). DOI: 10.22089/smrj.2018.5748.2153. (Persian).
29. Vidal, V.A., Chinese Provincial Development Strategy: Creating a Sport Hub. China Europe International Business School, Student Research Projects/Outputs, (2010), No 054.
30. Yanpi, T., Dosti, Morteza. Challenges and Opportunities to Develop Equestrian Sports in Golestan Province, Quarterly Journal of Sport Development and Management, (2019) Vol 8, Iss 3, Serial No 19, 88-101. (Persian).

Examining the Development of Sepak Takraw in Iran

Rahim Ramezanejad^{*1}- Mina Mallaei²- Mahbobeh Tajaddod³- Zahra Maleki⁴

1. Professor, sport management, Faculty of physical education and sport sciences, Guilan university, Rasht, Iran
2. Assistant Professor, sport management, Faculty of physical education and sport sciences, Guilan university, Rasht, Iran
3. MSc, sport management, Faculty of physical education and sport sciences, Guilan university, Rasht, Iran
4. MSc, sport management, Faculty of physical education and sport sciences, Guilan university, Rasht, Iran

(Received:2021/02/03;Accepted:2021/07/08)

Abstract

The purpose of this study was to investigate the development of Sepak takraw sport in the country. The research method is descriptive correlational in design and the data were gathered using field data collection. The statistical population included the chairman and vice-chairman of 24 Sepak takraw committees of the active provinces of the country, who were selected by sampling method and participated in the research. The researcher-made questionnaire included four factors of infrastructure and facilities development, human resources, structure and organization, events and competitions (31 indicators) and descriptive and ranking methods were used to analyze the data in EXCEL, SPSS and software environments. Findings showed that the factors of events and competitions, human resources, infrastructure and facilities and structure and organization were the most important dimensions of the development of Sepak takraw, respectively. In terms of development of the country's provinces, Markazi, Zanjan and Golestan provinces had the best situation and Isfahan, Tehran and Khuzestan provinces were the worst. In terms of development in this field, approximately 5% of Iran's provinces are developed, about 0.33 percent are less developed; And about 0.62 percent were assessed as undeveloped. Due to the inequality between the provinces, organizations should be polarized in terms of regional resources and talent.

Keywords

Development, Sepak takraw, Sports Development, Sports Federation.

---

* Corresponding Author: Email: rramzani@gilan.ac.ir ; Tel: +989112335165